

ความรู้ นอกหนังสือ

นักเลงหนังสือ

ข้าพเจ้าเป็นคนที่ชอบสังสรรค์กับบรรดานักประพันธ์-นักเขียนและนักเลงหนังสือ อยู่เป็นประจำ เวลาว่างงานสังสรรค์นัดพูดคุยกันก็มักจะได้ยินได้ฟังเรื่องราวต่าง ๆ ในวงการนักเขียนทุกครั้ง บางครั้งก็ได้รู้เรื่องราวประวัติ เกียรติประวัติของ นักประพันธ์ที่ล่วงลับไปแล้วอย่างที่ไม่เคยทราบมาก่อนเพราะไม่มีเขียนไว้ในหนังสือ เล่มใด

นักประพันธ์-นักเขียนที่ข้าพเจ้ากล่าวถึงนี้มีได้จำกัดเฉพาะแนวใด แนวหนึ่ง แต่เป็นนักเขียนทุกรุ่น ไม่ว่าจะรุ่นเล็ก-รุ่นใหญ่-รุ่นใหม่-รุ่นเก่า ทุกเพศทุกวัย จะได้รู้จักพูดคุยกันสนุกสนานครื้นเครง บางเรื่องไม่สามารถจะนำมาเขียนเล่าสู่ กันฟังก็มี

ท่านนักเขียนเหล่านี้แหละที่เป็นผู้ที่ได้ให้ความรู้ต่าง ๆ แก่ข้าพเจ้าอันเป็น ข้อมูลที่จะนำมาเขียนได้อีกมากมาย ทุกท่านที่ได้พบปะพูดคุยได้ถ่ายทอดประสบการณ์ ชีวิตอันพิสดารมาให้ข้าพเจ้าได้รับทราบ รับรู้ และรู้สึกถึงคุณค่าของศิลปินเหล่านี้ แม้ว่าบางท่านจะขัดสนจนยากไม่หาคบหา แต่ว่าในสายตาของข้าพเจ้าแล้วท่านเป็น ครูบาอาจารย์และเป็นศิลปินผู้ยิ่งใหญ่ทีเดียว

ยกตัวอย่างเช่น มีอยู่ครั้งหนึ่ง ข้าพเจ้าได้ข่าวคราวทราบว่า นายคำรา ณ เมืองใต้ นักประพันธ์ชั้นครูอาวุโสท่านหนึ่งป่วยและเข้าโรงพยาบาล ข้าพเจ้าไป เยี่ยมท่านยังพูดคุยได้ดี ข้าพเจ้าเรียนถามท่านว่าเคยรู้จักหรือพบกับ 'ไม้ เมืองเดิม' บ้างหรือไม่เมื่อสมัยก่อนโน้น นายคำรา ณ เมืองใต้ ตอบและเล่าให้ฟังคล้ายกับ

รำพึงทบทวนความหลังว่า "ไม้ เมืองเดิม" เคยรู้จักเหมือนกันแต่ไม่สนิทกัน เคยพบไม้ที่หนแล้ว ไม้ เมืองเดิม ก็จากไป แต่เคยพบกับ เหม เวชกร เพื่อนรักสนิทกัน เหม ๆ เล่าว่า ได้ไปเยี่ยมไม้ เมืองเดิม ครั้งสุดท้าย ตอนช่วง สงคราม เหมฯ ได้ไปเห็นภาพที่สะท้อนใจยิ่งคือ ไม้ เมืองเดิม ป่วยหนัก เขียนหนังสือไม่ไหวแล้ว ต้องนอนเฉย ๆ แล้วพูดให้ภรรยาเขียนตามคำบอกว่าเป็นเรื่องราว ในนวนิยายเป็นอย่างไร ภรรยาก็เขียนตามเรื่อยไปทุกคำพูด ขณะนั้นช่วงสงคราม ต้องพรางไฟ ไม้ เมืองเดิม จึงต้องใช้ผ้าสีน้ำเงินพันรอบคอไฟแสงริบหรี่เท่านั้น และมีลูกน้อยนอนอยู่ข้าง ๆ

...ภาพนี้สะท้อนใจเหม เวชกรยิ่งนัก ถึงกับยืนคูดอยู่นิ่งนานด้วยความรันทด สดุดใจในความทุกข์ยากขัดสนของเพื่อน ภาพที่เห็นเป็นภาพที่น่าอนาถใจยิ่งนัก

...พอเหมฯ กลับมาจากเยี่ยม ไม้ เมืองเดิม แล้ว ความรันทดสดุดใจยิ่ง คงอยู่ในหัวใจ จึงจับพู่กันเขียนภาพที่ไปเห็น ไม้ เมืองเดิมในวันนั้น และเป็นภาพ สุดท้ายเพียงภาพเดียว ที่เขียนจากตัวจริงของไม้ เมืองเดิม ทำให้เราได้ทราบประวัติ-เบื้องหลังความยากไร้อนาถาของนักประพันธ์ผู้ยิ่งใหญ่ท่านนี้ และที่สำคัญก็คือ ไม้ เมืองเดิม ไม่เคยถ่ายรูปตัวเองหรือให้ใครเขียนรูปตัวเองไว้เลย จึงไม่มีใครรู้ว่า ไม้ เมืองเดิม มีหน้าตาเป็นอย่างไร แต่จากภาพที่เหม เวชกร ได้ไปเห็นและวาด ภาพไว้นี้แหละทำให้พวกเราได้ว่า...ไม้ เมืองเดิม มีหน้าตา อย่างไร....."

นี่แหละเป็นตัวอย่างบางตอนจากการที่ข้าพเจ้าได้พบปะกับบุคคลในวงการ ชีตเขียนทำให้ได้ความรู้ต่างๆ อย่างที่ไม่เคยได้ทราบมาก่อนเลย

ฉะนั้น ท่านบรรณาธิการทั้งหลายควรจะหาเวลาหรือหาโอกาสทำความรู้จัก กับบรรดานักประพันธ์นักเขียนไว้ให้มากที่สุด เพราะจะเป็นประโยชน์แก่งานห้องสมุด และจะเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างบรรณาธิการกับนักเขียนอีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ผลพลอยได้ก็คือความรู้ความบันเทิงและความสนุกสนานรื่นเริงจากการ ได้พูดคุยกับนักเขียนต่าง ๆ ข้าพเจ้าอยากจะเรียนเสนอไปยังสมาคมห้องสมุด ๆ ด้วยซ้ำไปว่า สมาคมห้องสมุด น่าจะจัดงาน "บรรณาธิการพบนักเขียน" ขึ้น สักปีละครั้งก็ยังดี

แต่สำหรับเรื่องเกร็ดประวัติชีวิตของไม้ เมืองเดิม รวมทั้งนักประพันธ์ท่านอื่น ๆ ยังมีอีก ยังไม่จบ โอกาสหน้าจะเขียนมาเล่าสู่กันฟังอีกต่อไปล้วนแต่เรื่อง สนุก ๆ ทั้งนั้น และที่สำคัญก็คือเรื่องที่จะเล่าต่อไปเหล่านี้ไม่มีตีพิมพ์อยู่ในหนังสือเล่มใดในห้องสมุดของท่าน.. นะจะบอกให้